POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Ljubljana 19. junija 1946

Cena din 3.—

Polet

TEDNIK ZA FIZKULTURO

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TABOR, TELOVADNI DOM – LJUBLJANA
Tel. 33-85 — Ček. rač. uprave 16.416

LETO II. IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE ŠTEV. 25

IZHAJA REDNO VSAKO SREDO
MESEČNA NAROČNINA DIN 12·—
Rokopisi se ne vračajo

FIZKULTURNI DAN

V nedeljo 23. junija dopoldne bo v Ljubljani parada desettisočev fizkulturnikov in fizkulturnic. Popoldne množični telovadni nastop na stadionu Partizana

Kdo se ni navduševal ob filmu »Parada mladosti«, ki je prikazal nastop sovjetskih fizkulturnikov na Rdečem trgu v Moskvi? Prav za vsakogar je bil ta film močno doživetje sovjetske fizkulture, ki tudi po svoji zunanjosti izpričuje dognano novo vsebino, katera je nujno rodila stotine herojev Sovjetske zveze v Domovinski vojni. Plavalca Bojčenka in Meškova, lahkoatletinjo Dumbadze, nogometaša Fedotova in tisoče drugih vidnih predstavnikov, porojenih v gnezdu milijonskih množic aktivnih fizkulturnikov.

Tudi naša fizkultura je na začetku te poti. 23. junija bo prva manifestacija enotnosti v fizkulturi in hotenja po množičnosti, pregled opravljenega dela in klic po mobilizaciji tisočev novih fizkulturnikov. Najmočnejši poudarek v tej smeri bo imel prav gotovo ljubljanski nastop fizkulturnikov, ki bodo v dopoldanski paradi in popoldanskem nastopu skušali v okviru možnosti prikazati začetek naše nove razvojne poti.

DOPOLDANSKA PARADA

Parada pionirjev, pionirk, mladincev, mladink, članov in članic bo v pestri raznoterosti fizkulturnih panog krenila ob 8.30 uri po glavnih ljubljanskih ulicah. Po mimohodu pred tribuno častnih gostov na Bleiweisovi cesti, se bo vsa ta množica fizkulturnikov zbrala na Kongresnem trgu, kjer bodo pozdravni govori in razhod.

Na čelu parade bodo fizkulturniki nosili sliko prvega borca jugoslovanskih narodov maršala Tita in sliko voditelja sovjetskih narodov, rešitelja človeštva generalisima Stalina, za njima pa bodo nosili znak naše nove fizkulturne organizacije.

Prvo veliko skupino bodo tvorili pionirji in pionirke, ki bodo nastopili že deloma v novih enotnih krojih za množične nastope, ki jih je predpisala FZS. Tisti, ki si teh še ne bodo mogli nabaviti, bodo pa korakali v čimbolj enotnih vadbenih oblačilih. Skupna pionirskih štafet pri popoldanskem nastopu bo nastopila tudi v paradi kot celota.

Za njimi bo v čvrstem, odločnem koraku stopala množica naših dragih gostov s številnimi zastavami in več godbami. Ta skupina bo prav gotovo deležna še posebne pozornosti in simpatij Ljubljančanov — sicer bomo pa o njej že še čuli iz dnevnega časopisja.

Večja skupina fizkulturnikov JA bo pokazala trdno povezanost naše fizkulture z obrambnimi težnjami naše vojske. Vsak fizkulturnik mora biti vedno fizično in duhovno pripravljen borec, čuvar naše svobode in vseh njenih pridobitev.

Množica mladincev in mladink bo v združenih enotah, katerih zastave naših federalnih edinic bodo simbolizirale »Novo Jugoslavijo«.

Fizkultura dviga delovno sposobnost državljanov, zato bo njeno povezanost z delovnimi napori ljudskih množic pokazala v paradi delovna brigada. Za njo se bodo zvrstili mladinci, mladinke ter člani in članice. Parado bo zaključila skupina konjenikov FD Partizana.

Motoristi in kolesarji bodo imeli začetek parade malo drugačen. Z Masarykove ceste bodo krenili takoj na Bleiweisovo cesto ter bodo pri domu FD Udarnika (bivši Narodni dom) prišli na čelo povorke.

Med posameznimi večjimi skupinami bodo uvrščeni vložki fizkulturnih panog kot n. pr.: lahkoatleti, telovadci na orodju, nogometaši, odbojkaši, košarkaši, smučarji, planinci, plavalci, veslači, strelci, modelarji, jadralci in šahisti. Verjetno bomo videli marsikaj, kar dosedaj nismo bili vajeni v podobnih bivših povorkah.

Okusni lepaki opozarjajo na praznik fizkulturnikov

Nastopala bo tudi skupina gluhonemih fizkulturnikov s transparentom:

DELO NAŠA RADOST — FIZKULTURA NAŠA PESEM!

Posebna značilnost nedeljske parade bo tudi poizkus, da s posameznimi izvežbanejšimi skupinami izvajamo v mimohodu tudi lažje gibe z orodji.

Po stiku ob približno 10.15 uri bodo fizkulturniki JA prispeli po napornem dolgem partizanskem maršu na Kongresni trg. Partizanski marš — maraton naše zgodovine, bo odslej redna fizkulturna panoga naših tekmovanj. Spominjal nas bo tisočerih in tisočerih napornih pohodov v najtežjih okoliščinah naših partizanskih edinic. Vztrajnost in tovariška povezanost — to sta zahtevi, ki jih stavljajo pogoji današnjega partizanskega marša na tekmovalce v spomin na nadčloveško vztrajnost in tovarištvo na življenje in smrt v času partizanstva.

TELOVADNI NASTOP

Popoldanski nastop ob 15. uri na Stadionu ob Tyrševi cesti bo poleg prostih vaj pionirjev in pionirk, mladink in mladincev, fizkulturnikov JA ter drugih gostov, prikazal še množične štafete pionirjev in pionirk, množično vadbo na orodju v lahki atletiki in igrah, »Novo Jugoslavijo« — simbolične vaje in narodna kola, vaje na umetne in partizanske napeve ter kot zaključek simbolični prikaz propada Jugoslavije in nje osvoboditev.

Še nekaj besed o točki »Nova Jugoslavija«: sedem zvezd in sedem krogov predstavlja sedem federalnih edinic. Mladinke v kolih izražajo radost nad doseženo svobodo, mladinci v zvezdah pa simbolično prikazujejo delovne napore narodov Jugoslavije pri obnovi in izgradnji ter našo obrambno pripravljenost za čuvanje in pridobitev narodno osvobodilne borbe. Sedmi krog v sredini je sedma federalna edinica — Trst, ki prav tako pripada Jugoslaviji. Napad reakcije na Trst simbolično prikazuje dno svetovne reakcije, ki hoče odtrgati Trst od Jugoslavije, vendar Trst zmaga, Trst postane sedma federalna edinica Jugoslavije.

Zavedamo se, da je še mnogo teženj, ki jih bomo morali z dobro voljo in delovnimi napori premagati, da bomo dosegli naše tovariše fizkulturnike v Sovjetski zvezi, vendar vemo, da smo že stopili na pravo pot naših zmagovitih Praznikov mladosti. 23. junij 1946 bo naš prvi!

Spored fizkulturnega dne v Ljubljani

I. Dopoldne ob 8.30 uri fizkulturna parada.

II. Popoldne ob 15. uri fizkulturni nastop.

Sodelujejo: 6000 fizkulturnikov in fizkulturnic iz Ljubljane, 800 fizkulturnikov in fizkulturnic — delegatov iz vse Slovenije ter fizkulturniki Jugoslovanske armade.

I. FIZKULTURNA PARADA.

Pričetek ob 8.30 uri.

Ulice po katerih se bo pomikala parada: Masarykova cesta, Tyrševa, Cankarjeva, Bleiweisova, Rimska, Gradišče, Kongresni trg.

Stik na Kongresnem trgu od 9.30 do 10.15 ure.

Prihod vojaških patrol iz partizanskega marša ob 10.15 uri.

Govori.

Razhod ob 11. uri.

Fizkulturniki v paradi: pionirji, pionirke, mladinci, mladinke, člani in članice.

Fizkulturne panoge:

1. splošna vadba,
2. lahka atletika,
3. težka atletika,
4. orodna telovadba,
5. nogomet,
6. odbojka,
7. košarka,
8. smučanje,
9. planinstvo,
10. plavanje,
11. veslanje,
13. streljanje,
14. kolesarstvo,
15. motorizem,
16. modelarstvo,
17. jadralno letalstvo,
18. šah,
19. jahanje.

Vrstni red:

Fizkulturni znak — pionirke in pionirji, fizkulturniki JA, Nova Jugoslavija, delovna brigada, mladinci in mladinke, člani in članice, fanfare — konjeniki, motoristi — kolesarji.

Med posameznimi večjimi skupinami bodo uvrščene skupine posameznih fizkulturnih panog.

Promenadni koncert v Tivoliju ob 11. uri.

II. FIZKULTURNI NASTOP

na Stadionu FD Partizana ob Tyrševi cesti.

Pričetek ob 15. uri.

Spored:

1. Nova Jugoslavija, simbolične vaje in narodna kola,
2. množična vadba na orodju, v lahki atletiki in igrah,
3. proste vaje pionirjev in pionirk,
4. proste vaje mladink,
5. množične štafete pionirjev,
6. proste vaje fizkulturnikov JA,
7. proste vaje mladincev,
8. Murnik-Gregorka: »U boj za svobodo«.

Vseljudski peteroboj v Št. Vidu

V nedeljo 16. t. m. je bil na letnem telovadišču FD Št. Vid nad Ljubljano vseljudski peteroboj za šentviško četrt. Upoštevajoč splošni značaj tega tekmovanja je bila udeležba za tako obsežno četrt odločno preskromna in si ne vemo razlagati, kako da se je mladina, kateri so v prvi vrsti namenjena taka tekmovanja, znašla rajši med gledalci ali pa še tam ne.

Tekmovali so moški in ženske — skupaj 21 po številu — v skupini A, ker so bili mlajši vsi na pionirskem peteroboju v Ljubljani. Dosegli pa so moški: Erman Tone 49.5 točk, Vrhovec Miro 47, Novak Janez 44. — Ženske pa so se zvrstile: Štrukelj Ivanka 49 točk, Erman Roza 47, in Merhar Štefka 46.

Izbrani so tekmovalci za balkansko prvenstvo

Vsi ljubitelji orodne telovadbe so z velikim pričakovanjem razpravljali o prvem povojnem srečanju najboljših tekmovalcev in tekmovalk, ki so se zbrali na izbirnih tekmah za sestavo jugoslovanske reprezentance za I. prvenstvo Balkana v Sofiji, ki je bilo 15. in 16. junija v Zagrebu. Povsem nejasen položaj o zmogljivosti, izvežbanosti in kakovosti nastopajočih z ozirom na predvojno višino naših mednarodnih tekmovalcev, je pritegnil na tekmo marsikaterega gledalca, ki je z veliko pozornostjo in odobravanjem sledil tej lepi in zanimivi tekmi.

Med 25 tekmovalci in 24 tekmovalkami je bilo iz Slovenije 11 članov in 15 članic, ostali so bili iz Hrvatske in Srbije, prepričani smo pa, da se bodo sličnih tekem kmalu udeležili tudi zastopniki ostalih federalnih enot in si tako pridobili potrebno izkustvo in rutino v tej težki fizkulturni panogi.

Organizacija tekem je bila v rokah znanega strokovnjaka tov. Macanoviča iz Zagreba, ki je s svojimi pomočniki res lepo in zadovoljivo izvedel vse priprave. Vsak tekmovalec in tekmovalka je izvajal poljubne sestave na vsakem orodju in to člani v prostih vajah, na drogu, bradlji, krogih, konju in preskokih preko konja vzdolž, članice v prostih vajah, na visoki gredi, krogih, dvovišinski bradlji in preskoku čez konja na šir. Ocenjevalo se je po zadnjih mednarodnih pravilih, na vsakem orodju je bila najvišja mogoča ocena do 10 točk. Komisija štirih sodnikov ozir. sodnic je ocenjevala z javnim dviganjem tablic. Od teh ocen se je najvišja in najnižja ocena črtala, obe srednji pa sešteli in delili z dve, kar je bila končna ocena. Tako so lahko gledalci ves čas spremljali delo sodnikov in se preverili v njihovo objektivnost. Tak način ocenjevanja pa je tudi vzgojen za tekmovalce in gledalce, ker lahko takoj presodijo vrednost lastnega ocenjevanja.

V splošnem lahko ugotovimo, da je izbrana osmorica najboljših tekmovalcev in tekmovalk, ki bodo zastopali našo republiko Jugoslavijo na tekmah v Sofiji 8. in 9. julija že prav dobro izvežbana in bodo lahko prav dobro in častno zastopali našo domovino. Tudi za bdoča mednarodna snidenja imamo dovolj jamstva v sedaj izbranih in mlajših tekmovalcih, ki zaenkrat še niso dovolj izvežbani, da bodo z voljo, vztrajnostjo in pridno vadbo lahko še mnogo napredovali. Tekma v Zagrebu je potekala ob najlepši harmoniji med tekmovalci in sodniki, katerim je bil glavni cilj nepristransko izbrati najboljše in pregledati višino usposobljenosti in nastopajočih, kar jim je tudi povsem uspelo. Po končanih tekmah so se zbrali vsi tekmovalci in sodniki z vodstvom, kjer so bili objavljeni naslednji rezultati:

(Nadaljevanje na 3. strani)

Vabilo

na I. izredno skupščino zadruge z o. j. »Elan« za izdelovanje športnega orodja na Zgoši pri Begunjah, ki bo v nedeljo 30. junija 1946, ob 9. uri dopoldne v prostorih zadruge.

Dnevni red:

1. Poročilo o delu zadruge od ustanovitve do danes;
2. sprejem novih članov;
3. določitev višine deleža;
4. slučajnosti.

Vabimo vsa fizkulturna društva, aktive in odbore LMS, ki nameravajo pristopiti kot člani v našo zadrugo, da pošljejo svoje zastopnike na skupščino. Da bo skupščina čim plodnejša, naj prinesejo s seboj izčrpna poročila in predloge o potrebi in izpopolnitvi fizkulturnega orodja.

ELAN,
zadruga za izdelavo športnega orodja

23. JUNIJ – DAN FIZKULTURNIKOV – PRAZNIK MLADOSTI!

Pripombe k tekmovanju v vseljudskem peteroboju

Vseljudski peteroboj je prva redna skupščina FZS sprejela na predlog G. O. LMS. Namen vseljudskega peteroboja je bil predvsem dati krajše praktične delovne vsebine, delovnega programa našim osnovnim enotam, zlasti tistim društvom in aktivom, ki ne bi drugače znali usmerjati svojega strokovnega dela.

Na drugi strani je bil razpis za vseljudski peteroboj postavljen tako, da je stvar razumljiva in izvedljiva povsod, tudi tam, kjer ni posebnega vaditeljskega kadra in posebnih fizkulturnih naprav.

Peteroboj dalje združuje take elemente, ki pripadajo različnim fizkulturnim panogam: teke, mete, skoke, ki pripadajo lahkoatletski panogi in na drugi strani talne vaje, vaje na gredi in preskoke, ki predstavljajo telovadne (gimnastične) prvine.

V celoti torej vseljudski peteroboj predstavlja v praksi izvedeno in dognano novo linijo v fizkulturi. Ravno zato smo smatrali, da mora tudi vseljudski peteroboj postati središče dela vse naše organizacije v prizadevanju po množičnosti. Taka osrednja naloga bi morala biti izvedba peteroboja zlasti v času med pomladnim krosom 7. aprila, fizkulturnim dnevom 23. junija in začetkom tekmovanja za fizkulturno značko 1. avgusta 1946.

Imamo že prve praktične izkušnje o izvajanju peteroboja. Tako smo slišali — podrobneje bomo še poročali — da je Črnomelj v okviru Mladinskega tedna izvedel kljub pomanjkanju igrišč, naprav itd. zelo uspel peteroboj s 300 udeleženci, Novo mesto 350 itd.

Največji obseg pa je vseljudski peteroboj dobil — sicer ne relativno z ozirom na število prebivalcev — v Ljubjani. Izvedba peteroboja v Ljubljani pa nam je prinesla gotove izkušnje.

Predvsem je vseljudski peteroboj v Ljubljani pokazal, da se morejo tako obsežna tekmovanja, ki so po svojem sestavu vse bolj komplicirana kot n. pr. kros, izvesti množično, uspešno in gladko v najkrajšem času v zadovoljstvo vodstva in brez pritožbe tekmovalcev. Pokazalo se je, da je vseljudski peteroboj res ljudstvu pristopna in tudi v praksi izvedljiva stvar.

Vseljudski peteroboj je pokazal velik smisel mladine za disciplino. Da smo le videli, kako gladko so se vrstile vrste tekmovalcev v soboto in nedeljo na obeh velikih ljubljanskih igriščih Partizana in Svobode. Da smo videli, kako vzorno so bile pripravljene, kako vzorno so prišle na igrišča tekmovalke z Učiteljišča, s Trgovske akademije.

Slišali smo mladince, s kakšnim zanimanjem so naslednje dni po tekmovanju govorili o rezultatih, o pomanjkljivostih, ki so jih opazili na sebi in drugih tekmovalcih. Takoj smo čutili, da je bil vseljudski peteroboj resnično zmožen voditi k novi, boljši aktivnosti v fizkulturi.

Toda na drugi strani moramo ugotoviti, da je število okrog 700 nastopajočih v Ljubljani odločno premajhno. Kje so vzroki?

Poleg drugih vzrokov, ki so dejansko vplivali na številčnost tekmovalcev in ki obstojajo izven nas, pa moramo spregovoriti tudi o nekaterih dejstvih, ki so znotraj naše organizacije same zmanjšali pravilen množičen potek peteroboja.

Ljubljanska društva so bila klicana na oba pripravljalna sestanka za izvedbo peteroboja v Ljubljani. Na prvi sestanek velika večina društev ni poslala zastopnikov, na drugi sestanek pa tovarišev iz društev sploh ni bilo. Pripravljanje igrišč, ki jih imajo v uporabi društva Partizan in Svoboda, so morali koncem koncev lastnoročno izvršiti funkcionarji glavnega odbora FZS in okrožja.

Ali nam ne uhajajo ob tem — in to upravičeno — misli k dejstvu, ki je bilo povdarjeno v zadnjem »Poletovem« članku »Nekaj misli o finančnem vprašanju«, ki velja sedaj ne v finančnem ampak v strokovnem pogledu tudi ob izvedbi peteroboja: naše enote, posebno društva v mestih, ne žrtvujejo mnogo za velike skupne stvari, ampak so zagledana sama vase, v svoje fizkulturne tradicije! Ali ni delovala prav ob primeru vseljudskega peteroboja v Ljubljani tudi tista tesnosrčnost in klubaštvo, ki ga omenja tov. Zoran Polič in iz katerih se poraja pri nekaterih vodstvih prepričanje, da vseljudski peteroboj, nima pravega smisla, ker je nova forma tekmovanja, ki se ne prilega ravno vsem kalupom tekmovanj, prireditev, akademij itd. kot smo jih bili vajeni iz preteklosti!

Pomen vseljudskega peteroboja mora biti jasen vsem. Zato smo prepričani, da bo vseljudski peteroboj kljub temu, da stoji pred nami velika naloga — fizkulturni dan — dobil vedno večjega razmaha. Prepričani smo, da bo prav v dneh tik pred samim 23. junijem peteroboj najboljši uvod v fizkulturni dan sam in da bo peteroboj tudi še po fizkulturnem dnevu v času pripravljanja za fizkulturno značko, tvoril enega glavnih elementov našega vsestranskega in množičnega dela.

Vojan Rus

TEHNIKA SKOKA V DALJINO

Skok v daljino je fizkulturna panoga, ki jo lahko gojimo brez posebnih priprav. Skačemo lahko na vsakem ravnem travniku, treba nam je samo nekoliko zrahljati zemljo pri doskočišču in stvar je opravljena. Tako smo, ko smo bili še mladi tudi delali.

Stopalo pri odrivu

Čeprav izgleda na prvi pogled skakanje v daljino v tehničnem pogledu zelo enostavno, ima seveda tudi svoje posebnosti, brez katerih ne moremo doseči velikega uspeha.

Najvažnejša je hitrost zaleta

Večina naših skakalcev, ki ne morejo skočiti čez 6 m, si še vedno ni na jasnem, da je dolžina skoka v prvi vrsti odvisna od hitrosti zaleta in da je pravzaprav odriv manjšega pomena. To nam najbolje dokazuje dejstvo, da so bili navadno najboljši sprinterji tudi najboljši skakalci v daljino (n. pr.: Peacock je tekel na 100 m 10,2 in skočil v dalj. 8,01 m).

V splošnem po dosedanji praksi lahko trdimo, da imamo dva tipa skakalcev. Prvi tip so tisti, ki dosežejo dolg skok zaradi velike hitrosti zaleta, drugi pa, ki dosežejo uspeh bolj zaradi odriva kot pa zaradi zaleta. Za izpopolnitev morajo prvi vaditi odriv, drugi pa brzino. Za skakalce-sprinterje je značilno, da lete nizko, dočim se drugi zaradi močnega odriva povzpejo v precejšnjo višino, zaradi prepočasnega zaleta pa je krivulja njihovega leta zelo kratka. Zato lahko govorimo pri skakalcih-sprinterjih o nadaljevanju teka in ne o skoku po odrivu. Navadno taki skakalci tudi ne obvladajo dobro tehniko skoka, ampak se zanašajo samo na svoj zalet. Njihova tehnika skoka obstoji navadno samo v močnem dvignjenju kolen po odrivu. Tem več pa je seveda vredno, če se tak skakalec nauči dobre tehnike.

Tehnike skakanja

Iz vsega tega je razvidno, da morajo imeti najboljši skakalci v sebi združene vse lastnosti, ki so potrebne za dobrega sprinterja, kakor za dobrega skakalca, pri čemer pa seveda ne smemo pozabiti na tehniko skoka, ki je zelo važen faktor tudi pri skoku v daljino, kot pač pri vseh ostalih fizkulturnih panogah.

Pri skoku v daljino so se razvile razne tehnike skakanja. Skakalci si hočejo na en ali drug način z raznimi gibi rok in nog ter držo trupa še po odrivu pomagati, da bi skočili čim dalje. Vendar moramo pri vseh tehnikah paziti na štiri glavne dele skoka v daljino, ki so: a) zalet, b) odriv, c) delovanje v zraku in č) doskok.

Zalet. Pri zaletu je v prvi vrsti važno, da dosežemo potrebno hitrost, nadalje pa tudi, da pridemo vedno točno z odrivno nogo na desko, s katere se odrinemo. Da to dosežemo, si moramo zalet razdeliti na dva dela. Prvi, daljši del, služi izključno stopnjevanju hitrosti, dočim se moramo v drugem, krajšem delu, skoncentrirati za odriv in regulirati dolžino zadnjih korakov, da ne prestopimo čez odrivno desko, oziroma da se ne odrinemo daleč pred njo. Daljši del zaleta je poljubno dolg in se ravna po tem, koliko potrebuje posameznik, da doseže največjo hitrost. Drugi del pa je omejen samo na tri do pet korakov, v katerih ima skakalec dovolj časa, da se skoncentrira in regulira dolžino svojih korakov.

Delovanje nog med skokom pri »škarjah«

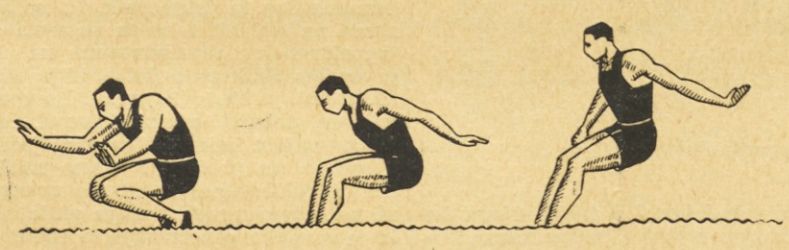

Pri doskoku moramo paziti, da ne pademo vznak

Kako reguliramo dolžino korakov?

Na mestu, kjer pride skakalec z odrivno nogo 3 korake pred odrivno desko, položi viden predmet in nanj pri teku pazi. Če ugotovi med tekom, da odrivna noga ni dosegla tega znamenja, mora zadnje tri korake nekoliko zvečati, da bo prišel pravilno z nogo na odrivno desko. Če pa je dotično znamenje z odrivno nogo prestopil, to pomeni, da mora zadnje 3 korake nekoliko skrajšati če hoče priti z odrivno nogo pravilno na desko. Vsekakor je važno, da po teh zadnjih treh korakih tempa teka več ne stopnjuje, ampak teče sproščeno in se pripravi na odriv.

Odriv. Odriv pri skoku v daljino je za nogo, kakor tudi za stopalo zelo nevaren. Posebno to velja za take odrive, pri katerih ne pridemo točno na odrivno desko. Od stopala je posebno v nevarnosti peta, ki se zelo hitro poškoduje, od ostale noge pa nart in sklep v kolenu.

Pred odrivom mora biti trup nagnjen nekoliko naprej. Pri zadnjem koraku moramo pristati na tleh najprej s peto, potem se dotakne tal postopoma vse stopalo in končno se s prsti odrinemo. (Glej sliko.)

Načini delovanja med skokom

V glavnem poznamo dva načina skokov. V prvem, enostavnejšem, skakalec po odrivu samo prenese odrivno nogo k drugi nogi in pristane z obema v pesku. Nekoliko komplicira nejše pa je delovanje nog pri takozvanih »škarjah«, pri katerih naredi skakalec v zraku navidezno še dva koraka. (Glej sliko!)

Doskok. Pri doskoku moramo paziti, da se ne prevrnemo vznak, ker bi bil zaradi tega skok najmanj pol metra krajši, ampak moramo vreči trup močno naprej. Da je čim daljši, dvignemo pred doskokom noge čimbolj visoko v zrak. (Glej sliko.)

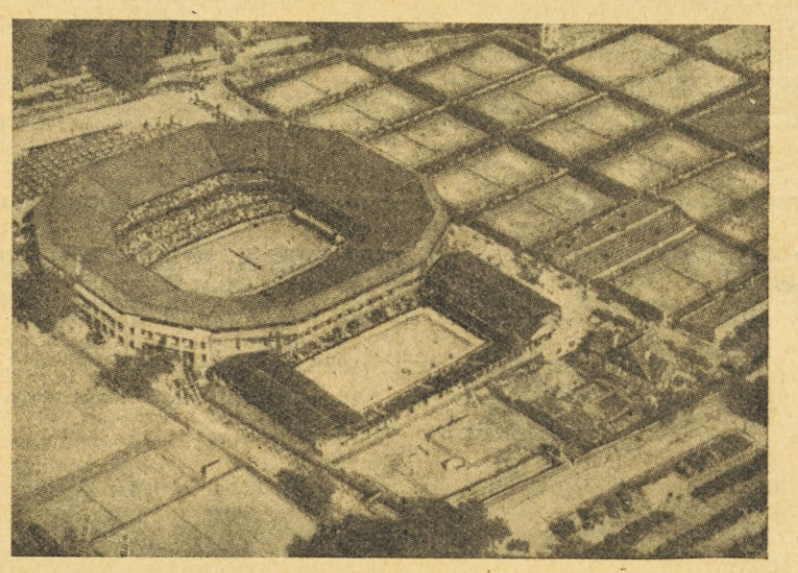

Številna igrišča v Wimbeldonu

Teniške tekme v Wimbledonu so neoficielno svetovno prvenstvo

Po sedmih letih, zadnjikrat so bile leta 1939., bodo letos zopet izvedene tradicionalne teniške tekme v Wimbledonu pri Londonu. Tekme se bodo letos začele 24. junija in bodo na njih nastopili tudi jugoslovanski igralci Mitič, Punčec in Palada.

Na teh tekmah nastopajo vedno samo najboljši igralci na svetu. Zaradi tega priznavajo zmagovalca na tem tekmovanju za neoficielnega svetovnega prvaka. Za to tekmovanje se navadno prijavlja ogromno število tekmovalcev, toda vodstvo tekem dovoli nastop samo onim, ki jih samo povabi, to je najboljšim na svetu. Število tekmovalcev je omejeno na 128 igralcev in 64 igralk. Da ne bi boljši igralci izpadli že takoj v prvem kolu tekmovanja, jih prireditelji primerno porazdele. Od naših igralcev je pred vojno dosegel največji uspeh Punčec, ki je bil šele v polfinalni igri premagan od poznejšega zmagovalca, rdečelasega Američana Donalda Budgea.

Razvoj tenisa

Prva pravila tenisa, kot ga poznamo danes, so bila določena leta 1877. Takrat pa je bil tenis še zelo malo razvit. V Angliji, ki je domovina tenisa, je bilo takrat samo 22 boljših igralcev. Loparji, s katerimi so igrali, so bili težki in podobni kolom. To pa zaradi tega, ker se je tenis razvil iz criqueta in so igralci tenisa uporabili podobna tolkala za žogo pri tenisu. Prva javna igra, ki pa je bila odigrana že z modernimi loparji, je bila v Wimbledonu. Na tem prvem turnirju sta bila najboljša igralca brata Renshaw.

Ženske so začele igrati tenis leta 1884. Največje potežkoče je ženskam takrat seveda delala obleka, ker takratna moda oblačenja ni bila primerna za športno udejstvovanje. Igrale so ženske takrat v dolgih krilih, ki so jih pri igri seveda močno ovirala. Prvo presenečenje je Wimbledon doživel l. 1907., ko zmagovalec prvič ni bil Anglež, ampak Avstralec. Nekaj let pozneje je postalo tekmovanje v Wimbledonu mednarodno. Posebno popularno pa je postalo po prvi svetovni vojni, tako da so morali število igrišč znatno povečati.

V takih oblekah so igrale ženske tenis pred 40. leti

Priznanje nogometni reprezentanci FLRJ

Centralni odbor Fizkulturne zveze Jugoslavije izreka

JAVNO PRIZNANJE

nogometni reprezentanci Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki je v postavi:

1. Monsider Zvonimir, 2. Stanković Branko, 3. Kokeza Ljubo, 4. Pleše Branko, 5. Horvat Ivan, 6. Simonovski Kiril, 7. Tomaševič Kosta, 8. Mitič Rajko, 9. Matošič Frane, 10. Bobek Stjepan, 11. Kacijan Ratko, 12. Šoštarič Franjo, 13. Brozović Miroslav, 14. Džurdževič Milivoj, 15. Mihajlović Prvoslav, 16. Golob Vinko,

pod vodstvom kapetana Ratka Viličiča, sekretarja Fizkulturne zveze Hrvatske Radivoja Markovića in Aleksandra Tirnaniča, članov C. O. FISAJ-a in trenerja Martina Bukovija, na prijateljski mednarodni tekmi 9. V. 1946, na dan Zmage, v glavnem mestu bratske Češkoslovaške Pragi, premagala

REPREZENTANCO ČEŠKOSLOVAŠKE 2:0 (0:0)

Naši predstavniki so s to svojo zmago še enkrat ponesli slavo našega novega fizkulturnega gibanja izven naših meja, našim fizkulturnikom pa dali primer, kako se mora boriti za ugled in čast domovine na športnem polju.

To priznanje naj se sporoči v vseh glavnih, okrožnih, okrajnih in mestnih odborih FSJ, kakor tudi na sestankih članstva fizkulturnih društev in aktivov, kjer naj se ga objavi na vidnih mestih v prostorih vseh fizkulturnih organizacij in objavi preko fizkulturnega tiska.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Beograd, 28. maja 1946.

C. O. FISAJ-a

Dvodnevno zasedanje kolesarske skupščine v Beogradu

V Beogradu je bilo 1. in 2. junija zasedanje kolesarske skupščine FISAJ-a, kateri so prisostvovali predstavniki fizkulturnih zvez vseh ljudskih republik.

Srbijo sta zastopala Miloš Stefanović in Milovan Jakšić, Hrvatsko Ljubić, Bosno in Hercegovino Tafro Hazim, Slovenijo Lazar Ferdinand in Makedonijo Kiro Vasiljev.

Od FISAJ-a so prisostvovali skupščini Branko Polič in Maks Ames, nadalje člani koles. odbora FISAJ-a Kosta Antonović, Branko Subotič, Kosta Stoljič, in Radovan Cvetković.

Delegati so podali poročila o stanju v republikah. Ugotovilo se je, da je največja ovira, da se kolesarstvo množično ne more razviti, pomanjkanje dirkalnih koles in pnevmatik. Po referatih se je prešlo na letošnji spored kolesarskih dirk. Delegat Hrvatske Ljubić je izjavil, da na Hrvatskem ne more biti državno prvenstvo na dirkališču, ker nobeno dirkališče ni urejeno. Stavljena je bila naloga delegatu Slovenije, da prouči možnost, če bi se to tekmovanje moglo izvesti v Ljubljani.

Letos bo zopet izvedena dirka Trst—Varna. Za razliko od lanskega leta, ko so sodelovali samo dirkači Jugoslavije in Bolgarije, bodo letos povabljeni še dirkači iz ZSSR, Poljske, Češkoslovaške, Albanije in Romunije. Za organiziranje te velike dirke so že sedaj ustanovljeni posebni odbori.

Sprejet je bil spored dirk za leto 1947. V maju bo patrolno prvenstvo Jugoslavije, v juniju moštveno, v juliju cestno za člane in naraščaj, v septembru pa gorsko prvenstvo.

Sprejet je bil predlog Branka Subotića, da se junija 1947. izvede mednarodna dirka Beograd-Praga. Nadalje se je ugotovilo, da je sedanji pravilnik tekmovanja zastarel in je bil izbran odbor za sestavo novega pravilnika.

To so sklepi uspešnega sestanka voditeljev jugoslovanskega kolesarstva.

Lazar Ferdo
(referent za kolesarstvo.)

23. junij naj pokaže pravilno pot naše fizkulture — množičnost in vsestranost!

Izbrani so tekmovalci za balkansko prvenstvo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Moški (dosegljivih 60 točk):

1. Vadnov Jože, (Udarnik, Ljubljana) 55.05 točk; 2. Grilc Konrad, (Celje, Celje) 51.5 točk; 3. Janeš Karel, (Svoboda, Ljubljana) 50.90 točk; 4. Bela Norbert, (Kosmaj, Beograd) 50.40 točk; 5. Jelič Dragitin, (Mladost, Zagreb) 49.40 točk; 6. Boltižar Stjepan, (Dinamo, Zagreb 48.55 točk; 7. Strgar Miloš (Trst) 48.50; 8. Jeločnik Marjan, (Svoboda, Ljubljana) 48.35 točk.

Na posameznih orodjih so dosegli najboljše uspehe:

Prosta vaja: Vadnov Jože 9.35 točk.
Konj: Vadnov Jože 9.00 točk.
Drog: Vadnov Jože 9.20 točk.
Bradlja: Vadnov Jože 9.25 točk.
Krogi: Budja Juraj 9.15 točk.
Preskok čez konja: Budja Juraj 9.35 točk.

Ženske (dosegljivih 50 točk):

1. Rupnik Lidija (Udarnik, Ljubljana) 48.75 točk; 2. Basletič Dragica (Dinamo, Zagreb) 47.35 točk; 3. Kober Tanja (Dinamo, Zagreb) 47.10 točk; 4. Mijatovič Dragica (Dinamo, Zagreb) 46 točk; 5. Pribošek Ančka (Udarnik, Ljubljana) 45 točk; 6. Ljubojev Ivanka (Vojvodina, Novi Sad) 44.70 točk; 7. Zorko Majda (Maribor, Maribor) 44.50 točk; 8. Gerbec Vida (Krim, Ljubljana) 43.70 točk.

Na posameznih orodjih so dosegle najboljše uspehe:

Prosta vaja: Rupnik Lidija, Basletič Dragica, Perhač Dragica 9.40 točk.
Krogi: Rupnik Lidija, Kober Tanja 9.55 točk.
točk.
Visoka gred: Rupnik Lidija 9.80
Dvovišinska bradlja: Basletič Dragica 9.80 točk.
Preskok čez konja: Rupnik Lidija 9.70 točk.

Pri posameznih orodjih lahko ugotovimo naslednje:

Člani so pri **prostih vajah** pokazali lep napredek, sestave so bile lepe, glede akrobatike neoporečne in lahko trdimo, da so bile na večji višini od mednarodnih tekmovalcev iz predvojne dobe. Skoraj vsak tekmovalec je imel v vaji salte, premete, lepe drže in originalne sestave. Od slovenskih tekmovalcev je imel težino in posebnost prvak Vadnov Jože, ko je iz prednosa na prstih napravil prevlek skrčno nazaj, sunil v razovko na stegnjenih rokah in povezal z razovno stojo. Taka izvedba se redko vidi tudi na olimpijah. Janeš Karel je imel dosti lepo sestavljeno vajo, ki jo je izvedel z vso gotovostjo.

Na drogu je tekmo motil dež in je bila 4 krat prekinjena. Tekmovalci so bili zato ovirani in vaje niso izvedli tako kot bi jo sicer. Veletoči in povezave so sicer bile lepe, vendar je manjkal vsem siguren in dovršen seskok. Lepo izvedeni vrhunski vaji mora slediti tudi lep in mojstrski odskok, salto ali slično.

Na **bradlji** so bili tekmovalci boljši. Videli smo prav lepe sestave in izvedbe. Janeš in Vadnov sta izvedla dovršene točke pod bradljo do stoje na stegnjenih rokah. Za prvorazredno vajo mednarodne težine pa manjka Vadnovu kak obrat, Janešu pa odskok ozir. premet, kar bosta z lahkoto do prihodnjih tekem dopolnila in s tem postala najboljša telovadca na bradlji. Grilc Konrad si je od zadnje izlirne tekme že močno opomogel in prehaja v svojo predvojno dobro formo. Do Sofije bo z vadbo že toliko napredoval, da se bo kosal za prvenstvo z Vadnovom. Tudi Jeločnik je na bradlji izvedel vajo z eleganco, posebno njegov prednos in vlečenje v stojo (špiček) napravi na vse lep vtis.

Ko so tekomvali **na konju,** je bilo že precej hladno, kar je neugodno vplivalo na tekmovalce, ki niso mogli pokazati vsega svojega znanja. Vsi naši že poznani tekmovalci Vadnov, Grilc, Janež in ostali so imeli težke sestave, odbočna kolesa in težke prehode ob lepi drži nog ter ob dobri ritmični izvedbi. Konj je eno najtežjih orodij, vendar moremo ugotoviti, da je povprečen nivo na tem orodju zelo visok.

Krogi so bili nekoliko slabši. Poleg lepega koleba je za vrhunsko izvedbo potrebno veliko moči, katere pa po tako dolgem premoru in nezadostni prehrani med vojno še nimajo. Pričakujemo pa, da si bodo vsaj kolebne vaje do balkanskega prvenstva še popravili in izboljšali.

Pri **preskokih čez konja** se je pokazal lep napredek. Večina je izvajala skoke z lepim držanjem telesa in nog in so bili skoki v splošnem boljši od predvojne izvedbe naših mednarodnih tekmovalcev.

Članice so pri **prostih vajah** bile povprečno dobre, nekatere pa so že povsem zadovoljile tako po sestavi in težini kot tudi lepi in ritmični izvedbi. Prvakinja Rupnikova nastopa z vso gotovostjo in njena odlika je, da je prav na vseh orodjih enako dobra in je v prav izborni formi. Prijetno je presenetila z dovršeno sestavo Subotičanka Perhačeva, ki nastopa prvič v tako ostri konkurnci in bo že v naslednjih letih, ko se enako izpopolni tudi na ostalih orodjih, lahko dosegala najboljše uspehe.

Krogi so bili poleg konja najtrši oreh za tekmovalke, čeprav smo videli nekaj prav uspelih sestav. Večini pa je potrebno izpopolniti najosnovnejšo prvino, to je pravilen gug. Poleg Rupnikove je izvedla prav lepo vajo tudi Gerbec Vida, ki ji pa manjka predvsem potrebna mirnost in rutina.

Visoka gred je ženski najprimernejše orodje, ki pa zahteva ogromno vadbe, mirne živce in veliko spretnosti, lepote in ritma v izvajanju. Rupnikova je v izvajanju zelo sigurna in mirna, tudi Černičeva je že lepo napredovala od zadnjih tekem, paziti pa mora na lepšo držo telesa.

Najboljšo izvežbanost so pokazale tekmovalke na **dvovišinski bradlji,** kjer smo videli vaje in težine mednarodne višine. Lepe vezave, težina, sigurni doskoki so bili izvedeni pri nekaterih dovršeno. Nekatere prvine sicer niso bile ravno najprimernejše za ženske, vendar so bile izvajane z lahkoto in lepo. Tudi tu sta se izkazali Rupnikova, Gerbčeva in Priboškova. Zadnji pa manjka na vseh orodjih primerna mehkost in prožnost v izvajanju.

Najslabši je bil v splošnem **preskok čez konja** na šir, kjer večini zopet manjka osnova, to je dober odriv in s tem v zvezi tudi let ne more biti izveden brezhibno. Zorko Majda ima zelo dober odriv in bi lahko izvedla preskok še lepše. Vse slovenske tekmovalke, ki so v vrsti, so imele tudi predpisano težino.

Za tekme v Sofiji je bilo izbranih po 8 tekmovalcev in tekmovalk in ugotoviti moramo, da sta obe vrsti zelo homogeni in lahko upamo, da bodo vsi uspešno zastopali naše barve.

Jelica Vazzaz

Lepa vaja na dvovišinski bradlji (izvaja M. Pustiškova)

Nogometno prvenstvo Slovenije

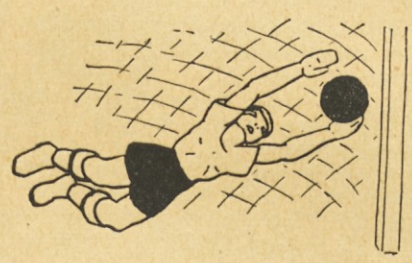

Po nedeljskih prvenstvenih tekmah je postala borba za nogometnega prvaka Slovenije še zanimivejša. Z zmago ljubljanskega železničarja nad enajstorico iz Lendave in mariborskega »Železničarja« nad Rudarjem iz Trbovelj sta se oba zmagovalca močno približala vodilni Lendavi.

Lendava	5	4	0	1	9:7	8
Železničar (Mb)	5	3	1	1	8:5	7
Železničar (L)	5	3	0	2	10:5	6
Rudar (Trb.)	5	1	0	4	5:9	2
Olimp (Celje)	4	0	1	3	3:9	1

Železničar Lb. — Lendava 4:2 (2:0)

V nedeljo je gostovala v Ljubljani zagonetna enajstorica iz Dolnje Lendave, ki ji je do zadnjega srečanja z železničarjem uspelo nabrati v prvenstvenem tekmovanju vseh osem točk iz štirih tekem. Med Ljubljančani je bilo za nedeljsko tekmo veliko zanimanje. Kljub slabemu vremenu in neštetim drugim prireditvam, se je na igrišču zbralo okoli tisoč gledalcev. Bili so priča borbene nogometne tekme, kaj posebnega pa v nedeljski igri niso videli.

Nogometaši iz Dolnje Lendave so nam z ozirom na svoje uspehe ostali marsikaj dolžni. Spolzek teren, ki je deloma oviral moštvi, da nista mogli pokazati vsega svojega znanja, jim je res nekoliko v opravičilo, vendar predvajani nogomet tudi z upoštevanjem tega dejstva ni bil zadovoljiv. Borbenost je bila edina odlika gostov. Od napada preko krilske vrste do obrambe z izjemo enega od branilcev, v moštvu ni nikogar, ki bi pokazal nadpovprečno znanje. Poraza, ki bi bil lahko še višji, je v glavnem kriva krilska vrsta, ki je slabo podpirala napad, pa tudi v obrambnem delu se ni bogvekaj obnesla. Če primerjamo njihovo igro s tekmami drugih ligaških moštev, ki so že nastopila v Ljubljani, lahko rečemo, da so »Lendavci« med slabšimi.

Moštvo železničarja se je pokazalo v boljši luči. Takoj je bilo videti, da hoče zmagati. Vsa enajstorica se je požrtvovalno borila in z boljšo tehniko ter znanjem zasluženo dosegla uspeh. Napad je izvedel nešteto nevarnih akcij, ki jim je manjkalo pred golom 1 odločnega realizatorja. Krilska vrsta e svoje tovariše v napadu stalno zalagala k žogami, kadar pa je bilo treba, je tudi obrambo koristno podprla. Ožja obramba z vratarjem je svoje delo opravila brezhibno, pri čemer je imel največ zaslug Pilej.

Tekmo je v splošno zadovoljstvo vodil sodnik Presinger iz Celja.

Železničar Mb. — Rudar 2:0 (0:0)

Moštvo mariborskega železničarja je imelo v nedeljo v gosteh enajstorico Rudarja iz Trbovelj. Kakor je bilo pričakovati, je igro na domačem igrišču odločilo v svojo korist. Vendar so se Trboveljčani krepko upirali svojim nasprotnikom. V prvem polčasu jim je uspelo obdržati neodločen rezultat in so šele v drugem delu igre klonili pred dobro razpoloženim železničarjevim napadom.

Tekmo je pravilno vodil sodnik Erlih iz Ljubljane.

ZAGREBŠKA ŠPORTNA NEDELJA

Hrvatsko nogometno prvenstvo

Dinamo-Tekstilac (Varaždin 4:2 (3:1)

Najvažnejši dogodek četrtega kola hrvatskega nogometnega prvenstva je bilo srečanje vodečega Tekstilca iz Varaždina z Dinamom. Na zagrebškem igrišču »Pobjede« je navzlic delavniku v sredo 12. junija prisostvovalo tekmi blizu 5000 gledalcev. Gostje so nastopili v svoji najmočnejši postavi:

Ritmanič, Čop, Gušič, Kuhar, Kolar, Starej, Tešanič, Wostatek, Lampelj, Janušič in Novak. Domači Dinamo je nastopil nekoliko oslabljen in sicer brez Horvata II, Kacijana in Čajkovskega II.

Postava Dinamovcev je bila naslednja: **Monsider, Etlinger, Lojen, Reiss, Pleše, Kokotovič, Beda, Cimermančič, Golob, Reberski in Strugar.**

Dinamovci so igrali običajno igro s štirimi igralci v napadu ter z ofenzivnimi krili, s katerimi je obramba gostov vedno prihajala v težek položaj. Najboljši igralec domačih je bil nenavadno razpoloženi Lojen, ob kateremu so se precej pogosti napadi Tekstilcev dobesedno razbijali. Zadovoljila sta tudi oba krilca Reiss in Kokotovič ter v napadu Cimermančič in Strugar.

Dinamo - Lokomotiva 1:1 (1:0)

V igri dveh najboljših zagrebških nogometnih moštev za prvenstvo Hrvatske je ostala tekma neodločena. Navzlic deževnemu nalivu sta obe moštvi pokazali dober nogomet. Dinamo se je pokazal kot nekoliko boljši nasprotnik, toda obramba Lokomotive je opravila veliko dela. Moštvi sta nastopili v svojih znanih postavah. Pri Dinamu je po krajšem času zopet uspešno nastopil Horvat II, v napadu pa je Wölfl zamenjal zadnje čase nerazpoloženega Reberskega. Moštvo Lokomotive je nastopilo nekoliko pomlajeno.

V prvih minutah Dinamo ogroža vrata Lokomotive. Že v 8. min. pridejo Dinamovci po krivdi nasprotnikovega vratarja v vodstvo. Strelec je bil Cimermančič. Lokomotiva poizkuša z nekaj protinapadi ogrožati vrata Monsiderja, toda obramba Dinama je na mestu. Do konca prvega polčasa so napadalci Dinama zastreljali nekaj zelo uporabljivih žog. V drugem delu igre se pritisk Dinama še poveča, toda preveč nepotrebnih kombinacij v nasprotnikovem kazenskem prostoru jim ne prinaša uspehov. Ko je že vse kazalo na tesno zmago Dinamovcev, je Firm po idealno streljanem kotu v predzadnji minuti dosegel z glavo izenačujoči pogodek.

Študentsko prvenstvo v lahki atletiki

Zagrebški študenti so imeli v okviru svojih meduniverzitetnih tekmovanj tudi prvenstvo v lahki atletiki, ki je bilo od 11. do 15. junija. Skupni zmagovalec je postalo moštvo Medicine tesno pred Visoko Fizkulturno šolo. Na tekmovanju je bilo doseženo nekaj izredno dobrih rezultatov. Na 100 m sta zmagala Turkalj in Vanič v času 11.4. Na 200 m je Turkalj tekel 23.5. Na 400 m je presenetil Kolarič (V. F. Š.) s časom 52.6. Djurič je bil zmagovalec teka na 800 m v času 2.03.0. Pribič je zmagal na 1500 m v času 4:23.8. Marčelja je na 110 m bil prvi v času 17.0. Na 400 m (zapreke) je Bulič tekel 58.0. Abramovič je dosegel višino 180 (185 je za malenkost podrl).

Urbič je v krasnem skoku dosegel 7.07 m v daljino. Ravno tako je Urbič bil prvi v troskoku s 13.55. Ob palici je najvišje skočil Malinarič 2.90. Kleiner je zmagal v metu krogle z 12.17. Odličen je bil v metu kopja Miloš II, ki je s 56.55 m uspel premagati Urbiča (55, 77).

Tovarišice od V. F. Š. so bile znatno boljše od vseh ostalih fakultet. Rezultati sicer niso bili posebni, toda vredno je omeniti zmage Sekuličeve v krogli (9.69), disku (26.0) in kopju. Šuštaričeva je skočila v daljino 4.05. Holčeva je zmagala na obeh kratkih progah (100 m 14.3 ter 200 m 30.2).

KOLESARSKO PRVENSTVO ZAGREBA

V nedeljo 16. junija je bilo zagrebško kolesarsko prvenstvo in sicer na 100 km dolgi progi Podsused-Kostanjevica Podsused. Nastopili so vsi znani kolesarji. Borba je bila ogorčena, a zmagovalec ni bil gotov vse do zadnjega metra. V izredno ostrem finisu je uspelo Milanu Poredskem (Jedinstvo) za nekaj centimetrov zmagati pred zelo dobrim Pokupcem (Tekstilac). Čas zmagovalca je 2.57.14. Poredskemu in Kokupcu so sledili Kahlina, B. Bat, Šolman, Šekoronja, Pomahač, Sambol, Pavlija itd.

Mladinski so vozili polovico proge. Zmagal je nadarjeni Osrečki (Slaven) v času 1:32.52. Sledili so mu Bosekе, Z. Bat, Korenič itd.

Čemažar Zvonko:

Fizkulturniki pozdravljajo maršala Tita

Zdaj se spolnile vse naše so želje,
za Tita udarja nam strumni korak;
vsi izpolnjujemo njega povelje,
z dušo in srcem predan mu je vsak.

Jasni in svetli so naši pogledi,
ko v silnem zaletu drvimo čez plan;
s Titom in našimi vodji v sredi,
z uspehom in delom vsak dan je končan.

Ponosno se dviga naša zastava,
na njej rdeča zvezda kaže nam pot;
od nje se odraža Tvoja postava
dragi naš Tito, mj T v o j smo rod!

V roke zdaj kopja vzemimo in kije,
diske in krogle, kladiva in meč;
lik Tvoj maršalski v srca nam sije;
Ti greš pred nami kot ogenj žareč.

Komaj 15 letni Zvonko Čemažar nam je poslal v priobčitev gornjo pesem, ki jo objavljamo tem raje, ker je to prvi poizkus fizkulturne pesmi pri nas. Čeprav popolnoma ne ustreza vsem zahtevam ritma, naj bo vzpodbuda vsem, ki so ali pa se čutijo sposobne zlagati pesmi o fizkulturi.

Proglas III. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije v tekmovanju za fizkulturni znak „ZREN"

Mladina vasi in mest, mladi borci naše Armije!

Stotine tisočev mladih ljudi iz vseh krajev naše dežele je začelo s sedanjimi velikimi fizkulturnimi manifestacijami, posebno z letošnjim Pomladanskim krosom, z razvijanjem množičnega fizkulturnega gibanja.

Letos v avgustu bo začelo tekmovanje za fizkulturni znak »Za republiko naprej« (ZREN).

Tekmovanje za fizkulturni znak mora postati osnova našega množičnega fizkulturnega gibanja. Cilj tega tekmovanja je, z vsestransko fizično vzgojo najširših množic mladine in delovnega ljudstva vzgajati zdrave ljudi, polne veselja do življenja, aktivne in odločne graditelje republike, budne in pripravljene čuvarje naše lepe in ponosne domovine.

Pristopimo takoj k množičnemu pripravljanju za osvojitev znaka »ZREN-a«.

Vnesimo tekmovanje za fizkulturni znak v program naših občih tekmovanj, obveze o sodelovanju mladine v tem tekmovanju pa v naše obče obveznosti.

Z vsestranim in množičnim tekmovanjem za fizkulturni znak ojeklenimo svoje zdravje in moč, nudimo naši mladini potrebno veselje, razvijajmo duh udarništva v izgradnji dežele, pripravljajmo se za najsvetejšo dolžnost vsakega državljana, za službo v Titovi armiji.

Dosezimo, da bodo najširše vrste naše mladine sodelovale in osvajale fizkulturni znak »Za republiko naprej«.

III. KONGRES LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

23. junij — praznik fizkulturnikov — praznik delovnega ljudstva!

Dirke Trst—Varna letos ne bo

Sekretarijat CO FISAJ-a obvešča vse kolesarske odbore, da zaradi tehničnih ovir, predvsem zaradi pomanjkanja gum, letos dirka Trst-Varna ne bo prirejena, o čemer je obveščena tudi že Bolgarska kolesarska zveza.

Naročanje telovadnih krojev

Glavni odbor FZS sporoča vsem društvom, aktivom in šolam, da bodo telovadni kroji na razpolago od četrtka dalje pri njihovih fizkulturnih okrožjih, kjer jih bodo lahko dvignili. Društva, aktivi in šole, ki so že poslala naročila in akontacijo, se jim bo naročeno število krojev dalo, ostali pa, kar jih še ni poslalo prijav, pa lahko pri naročilu odnosno prevzemu plačajo akontacijo direktno pri svojih okrožjih. Po dokončni ugotovitvi cen telovadnim krojem posameznih oddelkov, bomo cene objavili naknadno, nakar bodo društva, aktivi in šole doplačale razliko med poslano akontacijo in dokončno ceno krojev.

OSKRBOVALNA ZADRUGA FZS

Obvezne vaje za tekmo v vajah na orodju

I. razred.

PROSTA VAJA.

I. 1. Vzpon — z lokom v levo vzročiti, dlani naprej,
2. zib počepno in spon — z lokom v desno odročiti levo, predročno upogniti desno, podleht in nadleht v pravem kotu, dl. dol,
3. vzpon — priročiti levo, suniti dol z desno in z lokom v desno vzročiti, dl. naprej,
4. = 2., toda v nasprotno stran,

II. 1. vzpon — suniti dol z levo, priročiti desno in skozi odročenje vzročiti, dl. naprej,
2. stoja izstopno z desno nazaj v vzponu — s čelnim lokom not, desna pred levo, priročiti, dl. not in
2 in s prisunom leve vzpon spetno — odročiti, odl. dol, in
3. spon, stoja izstopno z desno nazaj — odročno upogniti, podleht pred nadlehtjo (prsti se dotikajo), dl. dol, in
3 in zanožiti levo — mahniti vstran, dl. dol, in
4. predklon vodoravno — zanožiti visoko levo — odročiti, dl. dol (razovka stojno čelno), od »tri« do »3 in«: podlehtni krogi; od 2. do 4. so gibi spojeni),

III. 1. zasuk trupa v levo — priročiti in
2. vzročiti desno, dl. gor. (razovka stojno bočno),
3.—4. drža,

IV. 1. odsuk, vzklon, vzpon izstopno z levo naprej — začeti zaročevati (desna skozi predročenje in priročenje),
1 in. s prisunom desne vzpon spetno — zaročiti, dl. gor,
2. stoja izstopno z levo naprej — začeti odriv za
2 in poskok na levi, prednožiti visoko desno, 1/1 obrat v levo — skozi predročenje in priročenje vzročiti, dl. naprej, in
3. dolskok v vzporo čepno zanožno z desno,
4. vzpora klečno na levi in sed na levo peto, — desna zanožno stegnjena na tleh,

V. 1. predročiti leto, dl. dol, vzročiti desno, dl. naprej, in
2. zasuk trupa v desno — odročiti desno, dl. gor, pogled na desno roko (od 1.—2. gibi z lehtmi spojeni),
3. z zamukom dlani dol čelni loki dol do vzročenja uločeno, dl. dol, in
4. odročiti uločeno, dl. gor,

VI. 1. s 1/2 obratom v desno vzpora ležno pred rokami, leva prednožno skrčena,
2. suniti naprej z levo v sed snožno prednožno,
3. predklon globoko — vzročiti, dl. dol, prsti rok se dotikajo prstov nog,
4. zib v predklonu,

VII. 1.—2. preval nazaj v klek — vzročiti, dl. naprej,
3. odklon v desno — z lehtmi drža, dl. not,
4. vzklon in odklon v levo,

VIII. 1. vzklon — zib v vzročenju, dl. naprej,
2. vzpora klečno in
3. s poskokom skozi vzpono čepno vzravnava v stojo spetno — vzročiti, dl. naprej,
4. skozi odročenje priročiti,

IX. 1. vzpon izstopno z desno naprej — začeti zaročenje in
1 in poskok na desni, prednožno skrčiti levo — zaročiti, dl. gor,
2. vzpon izstopno z levo naprej — začeti vzročenje,
2 in poskok na levi, prednožno skrčiti desno — skozi predročenje in priročenje vzročiti, dl. naprej,
3. kratek korak z desno naprej v vzponu — predročiti, dl. dol in
3 in kratek korak z levo naprej v vzponu — priročiti in
4. kratek korak z desno naprej v vzponu — odročiti, dl. naprej, in
4 in s prisunom leve vzpon spetno — vzročiti, dl. naprej,

X. 1.—4. = IX. 1.—4. toda korakaj in poskakuj nazaj,

XI. 1. počep zanožno z desno, začeti zasuk trupa v desno in bočne kroge v desno dol,
2. s prisunom desne vzpon spetno, z odsunkom trupa končati bočne kroge v desno dol,
2. s prisunom desne vzpon spetno, z odsunkom trupa končati bočne kroge,
3.—4. = 1.—2., toda v nasprotno stran,

XII. 1. počep, predklon trupa zmerno — skozi predročenje in priročenje zaročiti dl. gor,
2. poskok uleknjeno, desno prednožiti, levo zanožiti — odročiti gor,
3. doskok v vzporo čepno,
4. vzravnava v stojo spetno — priročiti.

2. Gred 120 cm visoka, 8 cm široka, 5 m dolga.

Iz stoje čelno ob levem koncu gredi:

I. 1.—2. naskok v klek z desno, leva stegnjena, in
3. zanožiti levo visoko (ulekniti),
4. drža,

II. 1.—2. 1/2 obrata v desno na d. kolenu in s preprijemom z levo vzpora klečno bočno, z levo drža,
3.—4. sed na desno peto, leva zanožno stegnjena na gredi,

III. 1.—3. zasuk trupa na levo, odklon zmerno na levo — desno vzročiti uločeno, dl. dol, levo odročiti dol uločeno, dl. dol,
4. drža,

IV. 1. odsuk, vzklon in vraznava v klek zanožno z levo — odročiti, dl. dol, in
2. vstop z levo na gred z zamahom ob oredi — z lehtmi drža,
3. vzravnava v stojo zanožno z desno — s čelnimi loki dol vzročiti uločeno, dl. dol,
4. drža,

V. 1. in: »na« dva tekovna koraka naprej (desna, leva) — skozi predročenje in priročenje zaročiti, dl. gor,
2. in: dva tekovna koraka naprej (desna, leva) — skozi priročenje in predročenje vzročiti, dl. naprej,
3. stoja izstopno z desno naprej in zib počepno — skozi predročenje in priročenje zaročiti, dl. gor,
4. zib počepno — skozi priročenje in predročenje vzročiti, dl. naprej, in

VI. 1. 1/1 obrat v levo na prstih obeh nog v stojo zanožno z desno — začeti odročenje in
2. predklon vodoravno — zanožiti visoko desno — odročiti, dl. dol (razovka stojno),
3.—4. drža,

VII. 1. vzklon, skozi prinoženje prednožiti desno visoko — skozi priročenje predročiti, dl. dol,
2. stoja izstopno z desno naprej — odročiti, dl. dol, f
3. prednožiti visoko levo — predročiti, dl. dol,
4. stoja izstopno z levo naprej — odročiti, dl. dol,

VIII. 1. 1/2 obrata v levo na prstih leve in s prisunom desne počep — skozi predročenje in priročenje zaročiti, dl. gor,
2. seskok uleknjeno naprej — odročiti gor, dl. naprej,
3. doskok v počep,
4. vzravnava v stojo spetno — priročiti.

3. Bradlja dvovišinsko (višja lestvina doskočno, nižja 80 cm nižje, 230—150 cm).

Iz stoje čelno sredi bradlje, s čelom k nižji lestvini:

vzmik spredaj na nižji lestvini — premah odnožno z desno naprej, premah odnožno z levo naprej v vzporo zadaj — s preprijemom soročno v nadprijem na višji lestvi vis s predležno na nižji lestvini — z odrivom z desnim stopalom od nižje lestvine vzmik spredaj v vzporo na višji lestvini — podmet čez nižjo lestvino.

4. Krogi dosežno.

Z drugim zagugom vis vznožno v predgugu vis strmoglavo — v zagugu vis vznožno v predgugu seskok podmetno.

5. Preskok čez konja na šir brez ročajev (višina 110 cm).

Prednožka v levo s 1/2 obratom v desno.

Zakaj je naša zmaga v Parizu senzacionalna

Vsi, ki že dalje časa zasledujejo potek teniških tekem za Davisov pokal, so bili nemalo presenečeni ob naši zmagi nad Francijo v Parizu. Zakaj?

Zato, ker se do sedaj v 46. letih, kolikor časa že traja to tekmovanje, še ni pripetilo, da bi država, ki je prvi dan (igre trajajo vedno 3 dni) vodila z 2:0, na koncu dvoboj izgubila.

Na prvi pogled izgleda cela stvar sicer enostavna. Mitič in Punčec sta vzela igro v roke, se odločno in požrtvovalno borila in zmagala. Da, res je bilo tako! Toda njihova zmaga je dosežena proti vsem dosedanjim izkušnjam, ki temeljijo tudi na logičnih računskih zaključkih. Pravijo sicer, da je žoga okrogla, toda nekaj vloge pa logika le igra v športnih tekmah. Sicer pa poglejmo, zakaj je bila »na papirju« po porazih prvega dne naša zmaga »nemogoča«.

Boljši z boljšim, slabši s slabšim

Prvi dan tekmovanja sta se sestala najprej Francoz Petra in Jugoslovan Mitič, torej najboljša igralca obeh reprezentanc. Ta tekma je po dosedanjih izkušnjah že odločevala, kdo bo zmagovalec. In zmagal je Francoz. V naslednji igri — zadnjem našem upu — sta se sestala slabša igralca obeh reprezentanc: Francoz Bernard in Jugoslovan Punčec. Če izgubimo še to igro, je zmaga Jugoslavije nemogoča — se je glasilo do nedavna pravilo! In tudi to igro smo izgubili. Francozi so triumfirali, ker so z vso gotovostjo in po dosedanjih izkušnjah čisto upravičeno pričakovali zmago Francije 4:1, v najslabšem slučaju 3:2. Zakaj opravičeno? Kar poglejmo. Naš **slabši** igralec je moral zadnji dan tekem igrati z **boljšim** francoskim igralcem, je pa prvi dan izgubil celo s **slabšim** francoskim igralcem, torej čisto gotovo tudi boljšega ne bo premagal. V tej igri so torej Francozi čisto gotovo računali na 3. zmago, ki že zadostuje za končno zmago. Več niso rabili in zmage v igri Petra : Punčec so si bili tem bolj gotovi, ker je Petra premagal celo našega najboljšega igralca Mitiča.

Poleg tega so Francozi upali tudi na zmago v igri parov, v kateri naši igralci niso imeli skoraj nikakih izgledov na zmago. V igri boljšega Jugoslovana Mitiča s slabšim Francozom Bernardom, pa so vsi predvidevali zmago Jugoslovana.

Prekrižani računi

Zmaga jugoslovanskega para je bila sicer nepričakovana, toda radi nje ni še nihče sklepal, da bomo zmagali. Na francoskih igralcih pa je le ležala velika odgovornost. Morali so si priboriti še eno točko. Kar jih je skrbelo je bilo to, da so se vse igre končale šele v petih setih.

Zadnji dan sta igrala najprej Mitič in Bernard. Mitič je le z velikim naporom zopet v petih setih premagal slabšega Francoza. Stanje je bilo 2:2. Odločala bo zadnja igra Petra : Punčec. Za Francoza je bila to psihološko mučna tekma. Ne toliko za Punčeca. On ni imel kaj izgubiti, kvečjemu nepričakovano zmagati. Napel je vse sile. Po zmagi v prvem setu se je nemogoče začelo uresničevati. Punčec je star rutiner in se spozna na taktiko. Francoza stanejo dobljeni seti ogromno energije.

Stanje je 2:2 v setih. Peti set bo odločil, četrtega je dobil Francoz. Punčec je še neverjetno svež, Petra pa se komaj drži na nogah. In sedaj se zgodi ono, česar so se Francozi najbolj bali. Petra je tako izmučen, da se Punčec z njim igra kot mačka z mišjo. Set se konča 6:0 za Punčeca — Jugoslavija je zmagala 3:2, čeprav so Francozi že vodili 2:0.

Finale v evropski coni bodo Punčec, Mitič in Palada odigrali v Zagrebu s Švedsko 16. julija. Menda ni po naši zmagi nad Francozi v Parizu nikogar, ki bi dvomil, da bomo letos po sedmih letih zopet evropski prvaki. Za to se moramo v prvi vrsti zahvaliti Punčecu, ki je s skrajnim požrtvovanjem premagal najboljšega francoskega igralca Petro in odločil zmago v korist Jugoslavije.

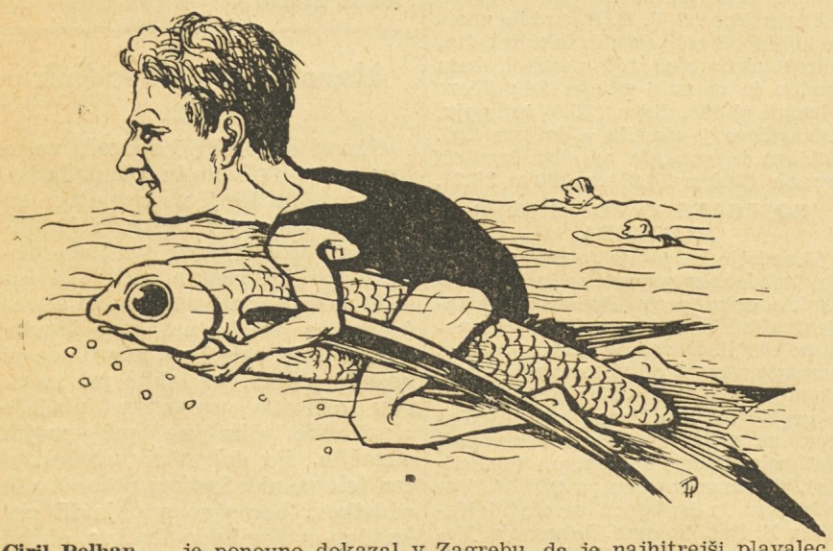

Ciril Pelhan — je ponovno dokazal v Zagrebu, da je najhitrejši plavalec v hrbtnem slogu v Jugoslaviji. Za 100 m je potreboval 1:14,7 min.

FIZKULTURA V SOVJETSKI ZVEZI

Prvi nastop moskovskih lahkoatletov

Lahkoatletska sezona v Moskvi je bila otvorjena 19. maja na stadionu Dinama. Tekači, skakalci in metalci so po dolgem treningu pokazali velik napredek. Posebno lepe uspehe so dosegli Aleksandra Čudina (Dinamo), Artem Agajekov (CDKA), Tatjana Pankratova (Krasnoje Znamja) in Gavril Korobkov (Krila Sovjetov).

Kudrjavcev (ZSSR) je eden najboljših sovjetskih igralcev tenisa

V skoku v višino je Čudina preskočila z drugim skokom 155 cm, kar je zanjo, ker nastopa šele drugo leto, zelo lep uspeh. Vzpodbujena s tem uspehom je poskušala zboljšati še sovjetski rekord, ki znaša 159 cm, kar pa ji zaradi slabega zaleta še ni uspelo.

V skoku v višino za moške je zmagal mladi skakalec Agajekov s 185 cm, kar je za 5 cm boljše od njegovega dosedanjega najboljšega uspeha.

Napeta sta bila teka na 800 m za moške in na 1000 m za ženske, pri katerih so nekateri favoriti nepričakovano doživeli poraz. V teku na 1000 m za ženske je mlada Pankratova premagala zmagovalko krosa »Humanité« v Parizu Zajcevo. Njen čas 3:01,2 minut je samo za 6 desetink sekunde slabši od svetovnega rekorda Angležinje Lunn. Na 800 m pa je nepričakovano zmagal pred Ziminom (CDKA) njegov društveni tovariš Novožilov v času 1:56,8 min.

Desetoborec Korobkov je skakal brez nasprotnikov in dosegel osebni rekord 3,72 m. Na 400 m je zmagal v precej dobrem času 49,7 sek. Komarov (Dinamo), v skoku v daljino je desetoborec Kuznjecov (CDKA) skočil 7,28 m, Tutevič (Krila Sovjetov) pa je vrgel kroglo 14,61 m.

Tekme igralcev tenisa

Kijevski teniški igralci so v zadnjem času odigrali več medmestnih tekem. Največje zanimanje je vladalo za njihovo srečanje z reprezentanco Leningrada. Čeprav so Kijevčani izgubili tekmo 4:7, so v nekaterih igrah nepričakovano premagali najboljše igralce Leningrada. Posebno je presenetljiva zmaga Kijevčana Goldenova nad Leningrajčanom Negrebjeckim z rezultatom 6:4, 6:3.

Kalmikova je premagala v treh setih Nalimovo (Leningrad) 4:6, 6:1, 6:2. Poleg tega so Kijevčani zmagali še v igri mešanih parov, v kateri sta Kudrjavcev in Nalimova (Leningrad) izgubila s 3:6, 5:7 proti Goldenovu in Kalmikovi. V igri drugorazrednih igralcev pa je Fridljand (Kijev) nepričakovano premagal v treh setih prvorazrednega igralca Šnejdera s 2:6, 6:1, 6:3.

Zanimivo je potekalo tudi tekmovanje teniških reprezentantov Kijeva, Odese, Harkova in Užgoroda. V finalni tekmi je reprezentanca Kijeva v postavi Fridljand, Kolomircev in Kalmikovo zmagala nad reprezentanco Odese 4:1.

Zmaga bivšega partizana

V Dzeržinsku so priredili kros vaške mladine Minske oblasti. Od 16 rajonov te oblasti se je udeležila teka mladina iz 6 rajonov. Predvsem so pogrešali udeležbo nekaterih večjih rajonov kot Borisovskega, Črvenskega, Zaslavljskega, Puhovičskega in Rudenskega. V teku na 3000 m je zmagal bivši partizan iz Minskega rajona Garovski v času 10:08,9, drugi je prispel na cilj kolhoznik selhozartela »Oktober« Beljakovič v času 10:42,0 minut.

Dober rezultat je dosegla na 1000 m Črnikova (kolhoz imena Rokosovskega) v času 3:21,2. Ta čas je boljši kot na mestnem krosu v Minskem.

ZVEZINI RAZGLASI

Vsem fizkulturnim društvom, aktivom in fizkulturnikom!

Vkljub ponovnim opozorilom še vedno obstojajo mnoga fizkulturna društva in aktivi, ki niso registrirani in prijavljeni. Prav tako v mnogih krajih ne vedo, kako naj se fizkulturniki organizirajo, oziroma ustanovijo društva in načrtno ter smotrno gojijo fizkulturne panoge.

V krajih, mestih, trgih, vaseh, industrijskih naseljih, kjerkoli so dani pogoji za ustanovitev fizkulturnega društva ali aktiva, naj fizkulturniki skličejo zbor vseh fizkulturnikov in si izvolijo začasni odbor, kakor to predvidevajo pravila FZS (»Polet« št. 16, 1946).

Ustanovitev društva (aktiva) in sestavo odbora je treba javiti preko okrajnega Ljudskega odbora Okrožnemu ljudskemu odboru, oddelku za notranje zadeve. To prijavo je treba kolkovati z din 10. Prav tako je treba poslati Okrožnemu ljudskemu odboru, oddelek za notranje zadeve:

1. potrdilo FZS, da je društvo (aktiv) član Zveze. (To potrdilo izda sekretarijat FZS novoustanovljenemu društvu (aktivu) na predhodno prošnjo odbora (aktiva);
2. seznam odbora (odborovih članov);
3. potrdilo o volilni pravici vseh članov odbora.

To potrdilo izda pristojni ljudski odbor in je lahko skupno za vse člane.

Vse te priloge k prijavi morajo biti kolkovane s kolkom din 5.

Pripominjamo, da se morajo vsa društva oziroma aktivi držati strogo tega predpisa, ki velja za vsa fizkulturna društva oziroma aktive, ki niso vezani na društva, temveč direktno na svoje fizkulturno okrožje.

FZS

Vsem fizkulturnim društvom in okrožjem!

Velike pomanjkljivosti so se pokazale zlasti v dosedanjem propagandnem delu fizkulturnega gibanja.

Z ozirom na to pozivamo vsa društva in okrožja, da predvsem:

Takoj določijo v osnovnih enotah-društvih ali aktivih enega od tovarišev za propagandno-kulturno delo s tem, da enega od dosedanjih odbornikov poverijo za nalogo ali kooptirajo novega. Za propagando mora odgovarjati politično in organizatorsko res sposoben tovariš.

Vsi okrožni odbori naj izpopolnijo svoje propagandne odseke na način kot je to razvidno iz novo sprejetih pravil FZS.

Glavne naloge poverjenikov za propagando so:

1. skrb za razširjenje »Poleta« in dopisovanje vanj. V ta namen je treba razpečavati naročilnice za »Polet«, ki jih bodo društva in aktivi dobili preko okrožij. Glede dopisovanja o fizkulturi bodo društva in aktivi dobili preko okrožij posebna navodila in nasvete.
2. dalje naj vsi referenti za propagando **poskrbijo takoj**, da bodo na vseh vidnih mestih, zlasti pa v fizkulturnih prostorih (domovih, igriščih, kopališčih) izobešene oziroma napisane parole, ki jih tudi nekaj pošiljamo posebej preko okrožij.

Nadaljna navodila glede propagandnega dela slede.

Vsa društva in aktivi morajo strogo obvezno do 30. junija javiti imena vseh postavljenih propagandnih referentov.

Okrožja in društva tekmujejo do 30. junija:

1. katero bo imelo vpostavljenih več propagandnih referentov v društvih in aktivih;
2. katero bo poslalo večje število dopisov in člankov o fizkult. ter slik.
3. katero bo nabralo sorazmerno več naročnikov Poleta;
4. katero bo napravilo več javnih in v svojih prostorih izstavljenih parol (v kvadratnih metrih).

Ime najboljšega okrožja in društva ali aktiva bo objavljeno v »Poletu«.

FZS, Propagandni odsek

Živel fizkulturni dan!

Tisk Tiskarne »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani. — Glavni urednik Zdenko Vahtar.